

SISTEMA JUDICIAL DE SUÈCIA

Índex

- Introducció
- Estructura
  - Els tribunals de primera instància
  - Tribunals d'Apel·lació,
  - El Tribunal Suprem o de Tercera Instància
  - El procurador general de Justícia
- Sistema de formació i nomenaments
- Els jutges llecs
- Control i supervisió del Sistema Judicial i dels poders públics
- Sistema de finançament del Sistema Judicial

Introducció.

Culturalment, el poble suec té menys inclinació que els ciutadans d'altres països a recórrer a fonts externes per ajudar a resoldre els seus problemes legals. A més, quan busquen assistència exterior tenen un historial d'utilització de l'arbitratge en lloc de litigi com a principal mètode de resolució de disputes.

El sistema legal suec, tant en virtut de la seva estructura sistemàtica com pel seu contingut, es pot dir que és un terme mitjà entre el dret europeu continental i el anglo-norteamericà.

El dret romà ha deixat una empremta menys marcada a Suècia que a la de la majoria dels països europeus. No obstant això, en moltes parts del territori es nota una clara influència del dret romà, mentre que en altres s'observen trets provinents de l'alemany, francès - i en època molt recent - també de l'anglo-norteamericà.

A manera de resum podem dir que el dret suec, en el seu aspecte orgànic general, acusa una peculiar barreja de tradicionalisme i radicalisme. Això explica en certa forma la marcada inclinació als compromisos i les solucions moderades, que ha caracteritzat el clima polític.

Una característica significativa de la legislació sueca és la d'haver estat elaborada en bona part en col·laboració amb els altres països nòrdics des de fins de segle XIX. D'aquí l'alt grau d'uniformitat jurídica als Països Escandinaus, i particularment en el camp de el dret civil.

D'altra banda, la tradició dels jurats es remunta als tribunals rurals de l'Edat Mitjana, han constituït un element important de la democràcia en la vida pública sueca i es diferencien en un punt essencial dels tipus anglo nord-americà i europeu continental: els jurats suecs s'ocupen no només del veredict, sinó que també deliberen amb el jutge en matèria legal, per exemple les sancions que s'han d'imposar en casos de delinqüència.

Els tribunals són la base del poder judicial i la pedra angular de la societat democràtica. A Suècia, tothom té l'oportunitat de jutjar el seu cas en un tribunal imparcial, és un dret fonamental.

Finalment, observem que els jutges, els fiscals, els alts funcionaris de policia i els advocats tenen la mateixa formació professional. Més encara, la majoria dels llicenciats en Dret presten els seus serveis en algun tribunal de primera instància durant dos anys, per tal d'adquirir experiència abans de prendre un càrrec públic o continuar la seva carrera en altres dominis.

Estructura

A Suècia hi ha en paral·lel dos tipus d'òrgans jurisdiccionals

- els tribunals generals, competents en matèria civil i penal; i
- els tribunals generals contenciós-administratiu, que coneixen dels assumptes relacionats amb l'administració pública.

Tots dos tribunals generals estan organitzats en un sistema de tres nivells: els tribunals de primera instància, els tribunals d'apel·lació i Tribunal Suprem. .

A més, hi ha alguns jutjats i tribunals especialitzats als quals s'encomana el coneixement de determinats tipus d'assumptes i matèries específiques.

El Ministeri de Justícia és responsable dels assumptes relatius als òrgans jurisdiccionals, incloent els codis de procediment i l'organització dels tribunals. No obstant això, ni el Govern ni cap altra institució tenen poder de decisió sobre la manera en què els tribunals han de resoldre en cada cas concret.

L'Administració Nacional dels Tribunals és l'entitat central per a l'administració dels tribunals generals, dels tribunals generals contenciós-administratiu, de les comissions regionals d'arrendaments i lloguers i de l'Autoritat Nacional per a la assistència jurídica gratuïta.

Els tribunals de primera instància

Hi ha al voltant de cent tribunals d'aquesta categoria, la magnitud varia considerablement. Els més petits només fan servir un o dos jutges amb formació jurídica, mentre que el major d'ells - el Tribunal de Estocolm - té al seu servei un gran nombre de jutges. En el sistema judicial suec són els tribunals de primera instància els que exerceixen el paper principal. La seva jurisdicció, en principi, no està sotmesa a limitacions pel que fa al caràcter de la causa. Totes les causes penals i civils s'inicien davant un tribunal de primera instància, independentment de la gravetat de la violació al·legada de la llei o de la quantitat reclamada en plets civils.

A Suècia, els tribunals de primera instància estan formats, en la majoria de les causes penals i alguns plets de Dret familiar, per un jutge amb formació jurídica i un panell de jurats profans, que participen a la vista principal. Aquests jurats profans són elegits per consells locals representatius entre una llista de ciutadans locals elegibles, per períodes de quatre anys. La majoria d'ells són reelegits consecutivament, i com tots estan en servei aproximadament deu dies a l'any, adquireixen considerable experiència de la praxi judicial. A les causes penals, el tribunal es compon generalment d'un jutge amb formació jurídica com a president i tres o cinc jurats profans, segons la gravetat del delictes al·legat.

Els tribunals de primera instància, a més de les seves atribucions primordials en dret civil i penal, assumeixen moltes tasques de caràcter administratiu, relacionades amb escriptures de

traspàs, urbanització, tutela, verificació de testaments, etc. Els tribunals administratius s'ocupen de les decisions adoptades per autoritats públiques.

Amb el President de Tribunal de primera instància treballen un o més a més de diversos practicants, és a dir joves titulats de facultats de Dret empleats com escrivans.

Tribunals d'Apel·lació,

Son els Tribunals de segona instància. Hi ha sis tribunals de segona instància. Les apel·lacions contra fallades de tribunals de primera instància es poden interposar davant un tribunal d'apel·lació, on, en general, són dirimides per tres, i en algunes causes quatre, magistrats i dos jutges profans. En causes penals insignificants, en què només s'han imposat multes, i en plets civils referents a petites reclamacions, es requereix un permís especial perquè un tribunal d'apel·lació revisi la causa.

En gran mesura, els treballs preparatoris són realitzats per aspirants a jutges en procés d'aprenentatge. De les files d'aquests aspirants de jutges que presten servei en els tribunals d'apel·lació surten més tard secretaris i experts que treballen en ministeris i comissions d'instrucció.

El Tribunal Suprem o de Tercera Instància:

Les apel·lacions contra fallades de tribunals de segona instància poden interposar davant el Tribunal Suprem. Però la possibilitat que es consideri l'apel·lació està subjecta llavors a un permís especial, que en principi només es concedeix si per a l'aplicació de la llei és important que el Tribunal Suprem conegui el cas. Així doncs el Tribunal Suprem només examina casos que tinguin rellevància com procedents. Si la decisió és favorable, l'examina el Tribunal Suprem, mitjançant un tribunal format per cinc magistrats. També al Tribunal Suprem hi ha aspirants a jutges en procés d'aprenentatge que són els que s'encarreguen de gran part de la feina preparatòria.

El procurador general de Justícia

La Llei sobre la Forma de Govern, de rang constitucional, estableix el càrrec de Procurador General de Justícia, Justitiekanslern, JK, que realitza aproximadament la mateixa supervisió dels tribunals i dels òrgans administratius que els Ombudsmen Parlamentaris. El procurador general de Justícia és nomenat pel Govern, gairebé sempre després d'una llarga carrera de magistrat, i exerceix la seva tasca de manera semblant a l'Ombudsman. Aquesta Procuradoria supervisa també els límits de la llibertat de premsa i expressió d'acord amb les lleis de llibertat de premsa i de llibertat d'expressió, respectivament. A més està investit d'autoritat per representar l'Estat en causes civils, i és el principal assessor jurídic de Govern.

Sistema de formació i nomenaments.

El sistema de selecció suec es basa en la competència meritocràtica, que és oberta i transparent i que es basa principalment en l'experiència prèvia, bàsicament per l'assoliment universitari de coneixements en dret. Està gestionat per organismes independents.

Per convertir-se en jutge cal ser ciutadà suec. Per poder optar a la judicatura, cal estar també en possessió d'un títol suec de Dret. Sota certes condicions, la formació jurídica adquirida en un altre país escandinau es considerarà equivalent a l'títol suec de Dret. La majoria dels jutges

titulars ocupen la seva plaça en tribunals de primera instància o administratius o en tribunals d'apel·lació ordinaris o administratius.

Els jutges inicien la seva carrera sol·licitant al Ministeri de Justícia, que accepta al voltant del 30% dels sol·licitants. Comencen la seva formació com ajudants i secretaris dels tribunals durant uns 2 anys i, després que els candidats passin la prova adequada, són assignats a un jutjat de districte. Després d'un ampli ventall d'assignatures que poden durar fins a 8 anys, el govern determina els nomenaments i la promoció dels jutges a càrrecs permanents.

De vegades, els jutges d'apel·lació han d'esperar fins que tinguin 20 anys d'experiència abans de ser designats. Per ser nomenat jutge d'apel·lació, un jutge ha de tenir el balanç correcte de bones puntuacions acadèmiques, treballs de recerca sòlids, diversos anys de pràctiques litigioses "notables" tant en tribunals com en districtes d'apel·lació i servei voluntari com a prestació d'assistència legal i de convidat a les Facultats de Dret per fer xerrades.

Els jutges titulars són finalment nomenats pel Govern a recomanació d'un òrgan consultiu pública independent, la Comissió de Propostes de Nomenaments Judicials (Domarnämnden). En principi, un jutge titular solament pot ser tret del seu càrrec en els casos establerts en el document de rang constitucional conegut com a Instrument de Govern (regeringsformen).

Molts dels jutges titulars han seguit una carrera tradicional, exercint primer dos anys com a secretari de jutjat en un tribunal de primera instància o administratiu per demanar a continuació un lloc de secretari ponent (fiskal) en un tribunal d'apel·lació ordinari o administratiu. Després d'un mínim d'un any en aquest òrgan, el jutge en formació ha d'exercir durant al menys dos anys com a secretari ponent en un tribunal de primera instància o administratiu. A continuació ha d'exercir un mínim d'un any com a jutge associat a funcions en un tribunal d'apel·lació ordinari o administratiu. Després de completar amb èxit i superar aquest període d'aprenentatge, el jutge en formació és nomenat jutge d'apel·lació associat a un tribunal d'apel·lació ordinari o administratiu. Els secretaris ponents i els jutges associats són els dos jutges interins que poden exercir en els òrgans jurisdiccionals. Els tribunals també donen feina a cert nombre de juristes redactors i ponents.

El jutge President de cada Tribunal té la responsabilitat de desenvolupar la carrera professional dels jutges al seu tribunal. Ell ha de elaborar informes sobre la marxa dels jutges en formació (notari i fiskaler). Els procediments de promoció també requereixen que proporcioni referències dels membres del seu tribunal, que l'afectat pot veure.

Tècnicament, tots ciutadans suecs graduats en dret són elegibles per sol·licitar una posició d'instructor en un dels tribunals generals o administratius situats a tot el país. Però la realitat és que només els graduats més brillants seran convidats a començar el període de formació de dos anys inicialment com a secretari de registre, ja sigui al jutjat de districte, a la oficina del fiscal o a l'oficina d'una autoritat d'execució. En algun moment del primer any de formació, el jutge titular del tribunal designarà, molt probablement, el conseller delegat per sentar-se i dictaminar algunes qüestions menors. Després del període de formació de dos anys, el secretari que desitgi continuar la pista per convertir-se en jutge professional pot sol·licitar una posició com a secretari en un dels tribunals d'apel·lació. "En aquesta posició continuarà passant temps al tribunal de districte, així com al Tribunal Suprem. El secretari continuarà en aquesta funció fins que el govern el nomeni a un càrrec de jutge professional permanent.

Els jutges llecs

A diferència d'altres sistemes de dret civil (EE.UU. per exemple), el tribunal de processament suec no té jurats purament llecs, sinó que té un grup mixt de jutges professionals i jutges llecs. Aquesta barreja de jutges actua com un únic organisme, alhora que decideix qüestions tant de dret i de fet, com de culpabilitat i càstig.

Els jutges llecs són nomenats per un període de quatre anys per:

- el consell municipal en els municipis que pertanyen a l'àmbit territorial de jurisdicció de el tribunal de primera instància;
- el consell de demarcació en les demarcacions que pertanyen a l'àmbit territorial de jurisdicció del tribunal administratiu i de tribunal d'apel·lació ordinari o administratiu.

Cada jutge llec té un vot en les votacions relacionades amb les deliberacions de tribunal.

A Suècia, els jutges llecs, també coneguts com a assessors laics, se situen al costat dels jutges professionals dels tribunals generals i administratius de districte i d'apel·lació, però no decideixen pràcticament cap cas civil. Els jutges laics sempre són a la majoria dels tribunals de districte, mentre que els jutges professionals són a la majoria als tribunals d'apel·lació.

Les assemblees municipals designen jutges llecs per als tribunals de districte i els consells comarcals designen jutges llecs per als tribunals d'apel·lació i administratius del comtat.

Són designats per un període de quatre anys i no poden rebutjar la cita sense excusa vàlida com ara una edat de 60 anys. Normalment, un jutge laic servirà un dia al mes a la cort durant el seu mandat. En principi, qualsevol adult pot convertir-se en jutge llec. Els jutges llecs han de ser ciutadans suecs menors de 70 anys. Les persones que no poden ser jutges llecs per incompatibilitat són els jutges, funcionaris judicials, fiscals, policia, advocats i professionals que es dediquen a processos judicials. A la pràctica, els jutges llecs de Suècia són de més edat, més rics i millor educats. Els jutges llecs solen ser polítics de l'autoritat local de la qual són designats en proporció a la representació del partit polític a les darreres eleccions locals. L'ús de jutges laics a Suècia es remunta a l'època medieval.

Control i supervisió del Sistema Judicial i dels poders públics

És molt important que les autoritats compleixin les lleis i les ordenances per mantenir la confiança en l'administració pública i, en definitiva, en democràcia. La possibilitat que els ciutadans apel·lin les decisions dels poders públics davant d'un tribunal administratiu significa que el tribunal pot examinar com una determinada autoritat ha aplicat les normes. Com a resultat de l'examen judicial, també s'estableix una pràctica per a les autoritats. També hi ha raons per exercir la supervisió de la manera en què les autoritats exerceixen les seves funcions. Aquesta supervisió la duen a terme els Síndic de Greuges, la Cancelleria de Justícia i les Autoritats Administratives Centrals.

Els Síndic de Greuges i el Canceller de Justícia En nom del Parlament són els responsables de vetllar perquè els implicats en l'administració pública segueixin les lleis i altres disposicions i, a la vegada, compleixin les seves funcions. Els Síndic de Greuges respon a les queixes del públic, però també pot iniciar les seves pròpies investigacions i propostes.

L'autoritat policial sueca, l'autoritat fiscal sueca i el servei de presons i condemnes de vigilància vigilen que les activitats dins de les àrees de les quals siguin responsables es desenvolupin d'acord amb les instruccions del Parlament i el Govern. També examinen l'eficiència de les operacions i el seu compliment dels principis de l'estat de dret.

El Ministeri de Justícia és responsable de les autoritats judicials, incloent-hi la policia, la fiscalia, els tribunals, el sistema de justícia penal, així com pels problemes de migració i asil i la

preparació d'emergències. El Ministeri de Justícia és responsable de la legislació en matèria de dret estatal i de dret administratiu general, dret civil, dret processal, dret penal i dret migratori i asil.

El sistema judicial suec es gestiona en els darrers anys d'una manera més específica. El Ministeri de Justícia fixa objectius de rendiment per a la resolució de diferents categories de casos. La feina del President de cada Tribunal és supervisar el rendiment i per veure com el seu tribunal pot assolir l'objectiu. En particular, hi ha objectius sobre els terminis en què es decideixen els casos. L'eina principal de la gestió és estímulo, més que demandes. També es millora el rendiment licitant projectes. Es tracta de complements del pressupost del tribunal per activitats que l'administració ha d'aprovar.

Sistema de finançament del Sistema Judicial.

El Ministeri de Justícia és l'encarregat de preparar les parts del pressupost relacionades amb el poder judicial, la migració, la preparació per a les crisis i la constitució, entre d'altres.

A Suècia, l'administració judicial nacional (instància especial governamental dotada d'un comitè, el Domstolsverket (DV) en el si del qual es troben una minoria de jutges, compleix amb una missió anàloga i ha de preparar els pressupostos continus triennals.

El Domstolsverket (DV) és el responsable de la gestió general dels tribunals, la seva plantilla nivells i equipaments. El jutge en cap d'un tribunal només té un pressupost limitat per gestionar. Hi ha una ronda anual de reunions locals per debatre el pressupost a cada tribunal. A banda de la despesa recurrent, hi ha diners per iniciatives especials. Un informe anual comenta la millora de les competències dels jutges i la col·laboració entre els tribunals per millorar l'eficiència dels jutjats.

El DV és designat pel Ministeri de Justícia, no només de distribuir el pressupost, sinó també per supervisar l'eficàcia dels tribunals.

Però el DV no és totalment autònom. És una agència del sector públic que s'ha d'ajustar a les limitacions del pressupost del sector públic.

El DV, no és una institució judicial autorregulada, com ara molts jutges voldrien.

D'altra banda, DV actua com a amortidor entre el Ministeri de Justícia i els jutges directius a nivell judicial. El govern central busca exercir una forta influència sobre la direcció de totes les branques del govern i aquesta tradició sueca d'integrar l'activitat judicial dins la reforma social potser explica una absència de voluntat de traduir la independència judicial en l'aplicació de la llei en un fort versió de l'autonomia judicial per decidir com s'ha d'organitzar com una branca independent del govern.

El Domstolsverket està dirigit per un grup que no té de més de deu membres designats pel Govern, inclosos el conseller delegat. Els seus membres representen a jutges, polítics i juristes. Aquest grup no està format només per proveïdors de serveis. El seu conseller delegat va ser nomenat el 2005.